

participatieraad

meedenken is meedoen

Jaarverslag 2021

Voorwoord

Graag bieden wij u hierbij het dertiende jaarverslag van de Participatieraad aan over kalenderjaar 2021.

Zoals u verderop in het jaarverslag kunt lezen ben ik op 1 november als voorzitter van de Participatieraad begonnen. Ik ben de opvolger van Piet Hein Oosterhagen, die halverwege 2021 is gestopt. Vicevoorzitter Renie Plantinga heeft toen tijdelijk het voorzitterschap overgenomen. Hierbij wil ik beiden hartelijk danken voor hun inzet voor de Participatieraad.

Na mijn eerste vergadering met een interessant verhaal van de Wijk-GGD-er uit Heerenveen, moesten we weer in Lockdown. Dit betekende voor ons weer digitaal vergaderen en zeer beperkte mogelijkheden om bezoeken af te leggen en bijeenkomsten bij te wonen. Het jaarverslag is om die reden wat korter dan in voorgaande jaren.

In dit jaarverslag presenteren we in hoofdstuk 1 de Participatieraad in zijn algemeenheid. In hoofdstuk 2 staan de speerpunten voor het jaar 2021 en wat daarin in hoofdlijn is bereikt. De concrete uitwerking vindt u in hoofdstuk 3 met een overzicht van onze adviezen en de reacties van het college.

In hoofdstuk 4 vindt u een overzicht van de activiteiten en resultaten van onze Participatieraad als geheel, van het dagelijks bestuur en van de werkgroepen. Hoofdstuk 5 gaat over ons budget.

We kijken terug op een bijzonder jaar waarin onze mensen, ondanks de Covid19-uitbraak, enthousiast en betrokken mensen zijn gebleven. We danken iedereen voor de inzet, de inbreng en de samenwerking.

We wensen u veel leesplezier, reacties zijn uiteraard van harte welkom.

Namens de Participatieraad

Marianne de Wilde, voorzitter

1. De Participatieraad in Heerenveen

De Participatieraad is in september 2008 officieel geïnstalleerd en is een adviesorgaan van het college van burgemeester en wethouders.

De Participatieraad heeft tot taak om desgevraagd of uit eigen beweging het college te adviseren over alle aangelegenheden van beleidsvoorbereiding en beleidsuitvoering die betrekking hebben op het terrein van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO 2015), Jeugdwet, Participatiewet en aanverwante wetten die participatie in de samenleving beogen en van invloed zijn op de positie van de inwoners van de gemeente Heerenveen (aldus de verordening betreffende de Participatieraad).

1.1 Samenstelling

Op 1 januari 2021 bestond de Participatieraad uit 15 leden. Aangezien de voorzitter Piet Hein Oosterhagen medio 2021 voortijdig stopte, ontstond er een vacature. Om de vacature van voorzitter opnieuw in te vullen is in september een wervingsprocedure gestart via advertenties en sociale media. Na een zorgvuldige procedure konden wij mevrouw Marianne de Wilde als kandidaat voor deze functie voordragen voor benoeming door het college. In november heeft zij de taak van voorzitter overgenomen van onze vicevoorzitter mevrouw Renie Plantinga. Eind 2021 verlieten Renie Plantinga en Johannes Wassenaar de Participatieraad wegens het verstrijken van de maximale zittingstermijn.

De Participatieraad bestond eind 2021 uit de volgende 12 leden:

Dagelijks bestuur: voorzitter Marianne de Wilde, vicevoorzitter Baukje Elzinga en Edwin Hoekstra secretaris/penningmeester.

Leden:

Jolanda Jorna, Hans Kingma, Jelle Roorda, Nico Smits, Gosse Spiekhout, Iety Hullegie, Ankie Speel-Bakker, Marjon Voorzanger en Hans Janssen.

Ambtelijke ondersteuning: Ineke van Dam

1.2 Visie, missie en uitgangspunten

De Participatieraad heeft als visie: iedere inwoner van de gemeente Heerenveen kan zich optimaal ontwikkelen en heeft zelf regie en keuzevrijheid om invulling aan zijn of haar leven te geven. Indien nodig kunnen inwoners daarbij ondersteund worden. Ze dienen daarbij met respect behandeld te worden vanuit de gedachte dat iedereen waardevol is en gelijkwaardig aan elkaar. Het is van belang dat inwoners dat zelf ook zo ervaren en actief betrokken worden om in de Heerenveense samenleving mee te denken, mee te doen en erbij te horen. Uiteindelijk is een toegankelijk Heerenveen zoals verwoord in het VN-verdrag voor mensen met een beperking een belangrijke opdracht.

Bovenstaande visie mondt uit in de volgende missie: de Participatieraad voorziet het college van burgemeester en wethouders van gevraagde en ongevraagde adviezen over alle aangelegenheden van beleidsvoorbereiding en beleidsuitvoering die betrekking hebben op het terrein van de WMO 2015, Jeugdwet, Participatiewet en aanverwante wetten die participatie in de samenleving beogen.

Voor de Participatieraad is het van wezenlijk belang om de adviezen te baseren op informatie en signalen uit de Heerenveense samenleving en daartoe goede contacten te onderhouden met alle betrokken geledingen.

De Participatieraad Heerenveen wil een proactieve adviesraad zijn. Ze stelt zich onafhankelijk en kritisch op en stelt de burger centraal.

De Participatieraad gaat bij zijn advisering altijd uit van de vraag van de inwoners van Heerenveen en bekijkt in welke mate dit beleid ertoe bijdraagt dat alle inwoners van Heerenveen mee kunnen denken en meedoen in de Heerenveense samenleving. Daarnaast kijkt de Participatieraad kritisch of beleid bijdraagt aan de zelfredzaamheid van de inwoners.

1.3 Werkwijze van de Participatieraad en de verdeling in werkgroepen en wijkduo's

Het zijn vele terreinen waarover de Participatieraad het college van burgemeester en wethouders gevraagd en ongevraagd adviseert. Differentiatie en specialisatie is gewenst en daarom is de Participatieraad verdeeld in werkgroepen. Deze werkgroepen bereiden de adviezen voor en vervolgens worden de adviezen in de openbare vergadering van de Participatieraad besproken en vastgesteld. Een werkgroep is verantwoordelijk voor de eigen contacten met de achterban. Zij volgen de ontwikkelingen in hun dorpen en wijken onder andere via dorps- en wijkkrantjes en het bezoeken van bijeenkomsten. In de maandelijkse plenaire vergadering van de Participatieraad wordt de informatie van de werkgroepen uitgewisseld.

Het dagelijks bestuur vervult naast de taken die gekoppeld zijn aan bepaalde functies ook een coördinerend en voorwaardenscheppend platform om de Participatieraad zo goed mogelijk te laten functioneren. Daarnaast voert het dagelijks bestuur jaarlijks tweemaal overleg met de betrokken wethouders en met het afdelingshoofd. De Participatieraad en het dagelijks bestuur worden ondersteund door de ambtelijk secretaris.

Werkgroepen eind 2021

Jeugd	Baukje Elzinga , Jolanda Jorna, Hans Kingma, Gosse Spiekhout, Hans Janssen en Marjon Voorzanger
Ouderen	Ankie Speel-Bakker, Iety Hullegie , Jelle Roorda en Nico Smits
Meedoen en Voorzieningen (mensen met beperking)	Nico Smits , Jolanda Jorna, Baukje Elzinga, Iety Hullegie en Ankie Speel-Bakker
Werk en Inkomen (werklozen/bijstand)	Hans Kingma , Edwin Hoekstra, Gosse Spiekhout, Hans Janssen en Marjon Voorzanger
Privacy (ad hoc werkgroep)	Baukje Elzinga , Iety Hullegie, Ankie Speel-Bakker en Nico Smits

2. Doelstellingen voor 2021

Naast de kerntaak van het adviseren van het college stonden voor 2021 vier speerpunten op het programma:

- Het vergroten van de beïnvloeding van het gemeentelijk beleid
Het college is gevraagd en ongevraagd geadviseerd op alle relevante beleidsterreinen die bijdragen aan de participatie van de burger in de gemeente Heerenveen. Daarbij werd tijdig meegedacht bij de ambtelijke voorbereiding van beleid met aandacht voor een goede relatie met het college en de ambtenaren.

- **Toetsing van de uitvoering van het gemeentelijk beleid.**
Er is getoetst of de voorgenomen resultaten behaald zijn en wat zijn de maatschappelijke effecten, o.a. de mate van participatie. Er is gevraagd en eventueel ongevraagd advies uitgebracht. Verder zijn de voortgang en de toezeggingen van het college bekeken en zo nodig besproken met de betreffende werkgroep. Tenslotte is gebruik gemaakt van monitoren, cliënttevredenheidsonderzoeken, benchmarks, jaarverslagen van klachtencommissies, beroep/bezwaarcommissie, sociaal team, informatie van de achterban via hun maatschappelijke organisaties, panels, rondetafelgesprekken, enz.
- **Actieve rol ten aanzien van de brede visie op het Sociale Domein**
Het bevorderen dat burgers en maatschappelijke organisaties in dorpen en wijken actief betrokken worden bij het opstellen en uitwerken van de visie was dit jaar lastig door de beperkingen vanwege de Coronacrisis. Wel zijn schriftelijke vragen gesteld aan betrokken organisaties en instellingen om te checken in hoeverre zorg en ondersteuning conform wensen van de gebruikers worden georganiseerd, zodat zij eigen regie hebben en eigen keuzes kunnen maken en in hoeverre ingespeeld werd op de gevolgen van de beperkende maatregelen.
- **Werkwijze van de Participatieraad verder activeren**
Er is tijdig gezorgd dat de vertrekkende leden werden vervangen door geschikte nieuwe leden. Deze nieuwe leden zijn door middel van een instructiebijeenkomst en een map met alle benodigde informatie voorzien van de juiste informatie en kennis. Daarnaast is voor evaluatie en scholing van de raad een teambuildingsdag georganiseerd. Tenslotte is er geprobeerd om de bekendheid van de activiteiten van de Participatieraad te vergroten via het verspreiden van nieuwsbrieven.

3. Adviezen 2021 van de Participatieraad en de reacties van het college

Het werk van het college en de ambtenaren is in 2021 evenals in 2020 ernstig belemmerd door de beperkende maatregelen in verband met de coronacrisis. Daardoor is veel van het voorgenomen beleid vertraagd en ten dele doorgeschoven naar 2022. Daardoor heeft de Participatieraad ook minder beleidsnotities ontvangen.

In het verslagjaar 2021 heeft de Participatieraad 5 gevraagde adviezen gegeven. Hierop werden van het college 5 reacties ontvangen. In onderstaand overzicht zijn de adviezen en reacties samengevat. Voor de volledige versies verwijzen we graag naar onze website.

Nog openstaand gevraagd advies 2018: Voorlopig Privacyreglement Sociaal Domein

Op 20 december 2018 (brief 7 januari 2019) geeft de Participatieraad een positief advies. Het voorlopige reglement borduurt voort op het eerdere Visie Document waarop op 24 april 2017 een advies op hoofdlijnen is gegeven en op 14 juni 2017 een uitgebreide reactie is ontvangen. Ter toelichting noemt de Participatieraad onder andere zorgvuldige informatie aan cliënten over gegevensvastlegging en de wijze waarop garanties worden geschapen voor een zorgvuldige beoordeling, uitwisseling etc. Voor een aantal zaken wordt aandacht gevraagd onder meer voor de uitzonderlijke situatie wanneer persoonsgegevens worden verwerkt zonder dat betrokkene hierover is geïnformeerd. Ook vraagt de Participatieraad naar de uiteindelijke vaststelling. We kijken uit naar de reactie van het college.

Gevraagde adviezen 2021

Uitvoeringsprogramma nieuwe wet Inburgering

Op 22 november 2021 heeft de Participatieraad een constructief advies gegeven op het uitvoeringsprogramma Werk. Aandacht wordt gevraagd voor de grote groep statushouders voor wie het taalniveau B1 moeilijk haalbaar lijkt te worden. Ook zijn er vragen over de lokale inbedding van de plannen en over de wijze waarop de gemeente haar regierol denkt vorm te geven.

Op 22 november 2021 reageert het college met dankzegging en neemt de aandachtspunten ter harte.

Cliëntervaringsonderzoek Jeugd

20 september 2021 geeft de Participatieraad een positief advies op dit cliëntervaringsonderzoek. Aandacht wordt gevraagd voor de beperkt beschikbare capaciteit voor de uitvoering bij het team Jeugd en Gezin. Ook meldt de Participatieraad haar zorgen over de lage respons. Daarom adviseert de Participatieraad om het traject voor de duur van 1 jaar voort te zetten.

Op 21 december reageert het college met dankzegging en neemt de aandachtspunten ter harte.

Uitvoeringsprogramma gezondheid

Op 28 maart 2021 geeft de Participatieraad een positief advies over dit programma evenals over het betrekken van de vele partners hierbij. Wel vindt de Participatieraad dat de doelen scherper en concreter opgesteld kunnen worden en vraagt ze aandacht voor het monitoren van de resultaten.

Op 16 april 2021 reageert het college onder dankzegging en neemt de aandachtspunten ter harte.

Beleidsregels giften en schadevergoedingen

Op 22 februari 2021 brengt de Participatieraad positief advies uit over de beleidsregels giften en schadevergoedingen. Extra aandacht wordt gevraagd voor de uitvoering van deze regels in de praktijk. Aangedrongen wordt op verdere vereenvoudiging van de regels en op een goede voorlichting en begeleiding van cliënten bij het bewaken van de grenzen rond de vrijstelling van giften.

Op 2 maart 2021 reageert het college onder dankzegging en neemt de aanbevelingen ter harte.

Uitvoeringsprogramma Schuldhulpverlening, Laaggeletterdheid en Armoede (SLA)

Op 5 januari 2021 heeft de Participatieraad positief advies uitgebracht op dit uitvoeringsprogramma en op de integrale benadering van deze problematiek. Aandacht wordt gevraagd voor het bewaken van de samenhang bij de uitvoering en voor de meetbaarheid van de gestelde doelen.

Op 16 maart 2021 reageert het college onder dankzegging en neemt de aanbevelingen ter harte.

4. Activiteiten en resultaten van de Participatieraad, het dagelijks bestuur en de werkgroepen

4.1 Activiteiten van de Participatieraad

Er zijn 9 openbare vergaderingen geweest. De meeste van deze vergaderingen zijn online gehouden, omdat fysiek vergaderen door de beperkende maatregelen in verband met de coronacrisis niet mogelijk waren. De agenda hiervan werd telkens aangekondigd in de nieuwsflits en geplaatst op de website van de Participatieraad. Een enkele keer werd de publieke tribune bezocht. Naast het uitbrengen van adviezen was er dit jaar aandacht voor de voortgang van de in gang gezette processen in het sociale domein en de communicatie van de gemeente Heerenveen hierover naar de burgers. Er is door werkgroepen in beperkte mate energie gestoken in het aanhalen en verstevigen van contacten in de Heerenveense samenleving. De beperking werd vooral veroorzaakt omdat fysiek contact niet mogelijk was. Wel zijn verschillende organisaties digitaal benaderd met vragen over de voortgang in Coronatijd.

4.2 Activiteiten van het Dagelijks Bestuur

Het dagelijks bestuur heeft 9 keer vergaderd. Er vond structureel overleg plaats met de portefeuillehouders en het afdelingshoofd. Naast de voorbereiding van de maandelijkse openbare Participatieraadsvergaderingen en het faciliteren van de werkgroepen werd aandacht besteed aan het organiseren van de teambuildingsdag. Tot slot noemen we het uitbrengen van de maandelijkse nieuwsflits en het uitbrengen van enkele persberichten.

In 2018 is het Netwerk Advies- en Cliëntenraden Sociaal Domein Fryslân van start gegaan. Vanwege het stoppen van rijks- en provinciale subsidie voor Zorgbelang en FSU ging dit Netwerk op eigen benen verder. Na een enthousiaste start in februari 2018 vonden er ook in 2019, 2020 en 2021 een aantal werkgroep- en algemene overleggen plaats. Het Netwerk verspreidt een Nieuwsbrief onder de Friese Raden. De Participatieraad Heerenveen is mede-initiatiefnemer en actief in dit Netwerk.

4.3. Activiteiten van de werkgroepen

Werkgroep Jeugd

Leden: Baukje Elzinga, Jolanda Jorna, Gosse Spiekhout, Hans Kingma, Hans Janssen en Marjon Voorzanger.

De werkgroep heeft 10 x overleg gehad. Deze overleggen hebben voornamelijk digitaal plaatsgevonden.

Actie	Resultaat
Preventie	<p>In gesprekken met de ambtenaren en andere betrokkenen gevraagd naar de inzet van preventie en de behaalde resultaten.</p> <p>Ook een gesprek gehad met de praktijkondersteuner van de huisartsen in dienst van de gemeente.</p> <p>Zij kent de sociale kaart goed en uit de evaluatie met de huisartsen bleek dat deze persoon een grote meerwaarde heeft.</p> <ul style="list-style-type: none">- laagdrempelig- kan zelf doorverwijzen- probleemanalyse- psycho educatie <p>Begin nov. 47 patiënten, 15 verwijzingen. Grootste deel eigen trajecten</p>
Effect van de wachtlijstproblematiek	Ambulante hulp binnen het gezin is er relatief snel.
Preventie Wmo, Jeugd en Participatiewet gebiedsgerichte aanpak. Doorgaande ondersteuning 17 tot 27 jarigen Investeren in verbetering en vernieuwing.	Deze zijn in 2021 vertraagd door o.a. corona. Als deze onderwerpen op de beleidsagenda staan van de gemeente voor 2022 dan zetten wij deze punten op het concept jaarplan 2022.

Preventie WMO en gezondheid Tactisch beleid Preventie collectieve gezondheid (0-100 jaar)	
Clïëntervaringsonderzoek Jeugd	In het najaar 2021 hebben we een gevraagd advies Clïëntervaringsonderzoek Jeugd uitgebracht.
Kennismaking betrokken ambtenaren.	Met als resultaat dat we op regelmatige basis vervolgafspraken hebben.

Werkgroep Ouderen

Leden: Johannes Wassenaar, Jelle Roorda, Nico Smits, Ankie Speel-Bakker en Iety Hullegie

Actie	Resultaat
Gesprek Hit/ VN panel	Inzicht toegankelijkheid Heerenveen en inclusie-agenda voor hun doelgroep. Ook v.w.b. hun bijdrage aan G 1000. En hun bijdrage aan de "Inclusieagenda"
Contact Ouderenbonden en hun Koepelorganisatie COSBO.	Informatie bonden over de nota "Soarch foar thús" en de "Inclusieagenda" en hun invloed daarop. Afspraak COSBO en onze werkgroep: zeker twee keer per jaar een contactmoment.
Contact over eenzaamheid	Inf. Verzameld, gesprek met Diana Elsinga en Nynke Benedictus over aanpak project "Eén tegen eenzaamheid".
Contact onderhouden / bezoek zorginstellingen.	Vanwege beperkende maatregelen corona niet gelukt.
Contact Caleidoscoop i.v.m. uitvoering "Soarch foar thús".	Gesprek Ellen Akkerman, Caleidoscoop: Geen extra uren hiervoor.
Bezoek raadsvergaderingen.	Veel informatie, ons lid Nico Smits bezocht er enkele.
Actie wijkduo's	Informatie uit media, buurt- en wijk- Krantjes. Geen bezoeken door corona.

Werkgroep Meedoen & Voorzieningen

Leden: Nico Smits, Baukje Elzinga, Iety Hullegie, Ankie Speel en Jolanda Jorna

De vergaderingen met de werkgroep en met betrokken ambtenaren hebben voornamelijk digitaal plaatsgevonden. Als werkgroep hebben we 8 x digitaal vergaderd.

Actie	Resultaat
Zorgboerderijen/dagbesteding bezoeken	Dit is in 2021 niet mogelijk geweest. We schuiven dit door naar 2022.
Hulpmiddelen	Uit ervaringen van betrokkenen is gebleken dat dit naar tevredenheid loopt met de huidige leverancier.
Preventie Wmo en Participatiewet gebiedsgerichte aanpak	Dit is in 2021 vertraagd. We zetten dit in 2022 weer op de agenda.
Wmo - Toekomstvisie beschermd wonen/MO 2022	Gesprekken gevoerd met betrokken ambtenaren in 2021. Dit onderwerp staat voor 2022 weer op de agenda.
Inkoop Wmo Vervoer	Advies Wmo Vervoer uitgebracht en inspraak gehad op de brief die aan Wmo vervoergebruikers is verstuurd.
Onafhankelijke klachtenregeling	Gesprekken gevoerd met betrokkenen. We blijven dit volgen in 2022
Toegankelijkheid	Jaarlijks overleg gehad met het VN panel

Werkgroep Werk en Inkomen

Leden van de werkgroep per 1-1-2021: Edwin Hoekstra, Marjon Voorzanger, Hans Kingma, Gosse Spiekhout, Renie Plantinga (tot 31-12-2021) en Hans Janssen

Actie	Resultaat
Uitvoeren van kernactiviteit: het uitbrengen van preadviezen aan PRH op het gebied van Werk en Inkomen (W&I), re-integratie en participatie gevraagd en ongevraagd	Vorbereid drie gevraagde adviezen voor vaststelling in de Participatieraad: - Advies Uitvoeringsprogramma Nieuwe wet Inburgering. - Advies Uitvoeringsprogramma Schuldhulpverlening, Laaggeletterdheid en Armoede. - Advies Beleidsregels giften en schadevergoedingen Participatiewet Heerenveen
Onderhouden contact met organisaties in de gemeente actief op het terrein van onderhavige werkgroep.	Door de coronacrisis zijn we beperkt in onze contacten met de verschillende organisaties waarmee we regulier contact onderhouden. Eind 2020 hebben we via mail en telefonisch contact al deze instellingen en organisatie benaderd: St Barones, steunpunt Akkrum, Humanitas, Vluchtelingenwerk, St. Leergeld, Voedselbank, St. Present, Budgetmaatjes, Caleidoscoop, Caparis, SC Heerenveen, St In Moaie Dei

De werkgroep zet zich actief in om in gesprek te komen en blijven met directbetrokkenen. De werkgroep zal de eerder proactieve ingezette weg met betrekking tot extra aandacht besteden aan mensen met schulden en de schuldhulpverlening voortzetten. Specifiek aandacht voor armoede onder jongeren en ouderen.	
Tijdig betrokken worden bij gedachten en planvorming nieuwe ontwikkelingen betreffende de Collectieve Verzekering en de Heerenveen Zorgt Regeling.	We hebben als werkgroep steeds onder de aandacht gebracht dat het te overwegen is om het eigen risico bij de zorgverzekering mee te nemen in de Heerenveen Zorgt Regeling. Tot nu toe zonder succes.

Werkgroep Privacy (ad hoc werkgroep)

Leden: Renie Plantinga, Ankie Speel, Iety Hullegie, Nico Smits en Baukje Elzinga

Actie	Resultaat
Samenstellen van de werkgroep	Ad hoc werkgroep samengesteld bestaande uit bovengenoemde leden
Informatie ophalen m.b.t. de AVG	Bijeenkomst betreft privacy regelgeving met voorlichting door masterstudent recht en technologie
Gesprek adviseur kwaliteit maatschappelijke ontwikkeling (sociaal domein) en AVG en Juridisch concernadviseur / hoofd afdeling beveiliging en privacy officer	Kennismaking en uitgebreide informatie en beleidsinzicht van de gemeente in het kader van de AVG. Gemeente gaat zorgvuldig om met gegevens.

5. Het budget van de Participatieraad

Er is door de gemeente Heerenveen voor 2021 een budget vastgesteld van € 12.476,= Uit dit budget werden de vaste vergoedingen, de onkosten van de leden en overige kosten zoals contributies, lidmaatschappen, advertenties, kosten website en organisatiekosten betaald. De Participatieraad heeft over 2021 een positief saldo van € 2.163,70